



**Ecz. Mehmet Domaç (TEB Genel Başkanı)**

an Dündar'ın çok güzel bir yazısı var:

'Her tercih bir vazgeçiştir çünkü; sabah işe gitmekle, nefis bir miskinlik fırsatından vazgeçmiş olursunuz. Kalkar kalkmaz hayat bin bir seçeneği dayar burnunuzun ucuna... Ne giysen telaşından, öğle yemeğinde 'Ne alırdınız?' diye başucunuzda biten garsona, 'hangi kanaldaki filmi izlesem' kararsızlığından 'bize oy verin' diye bağırsan partilere kadar herkes, herşey her an sizi ısrarla bir tercihe zorlar. Yastığınıza teslim olmuşsanız belki dışarıda ıslık ıslık bir günden vazgeçmiş olursunuz. Bahar esintileri taşıyan bir elbise belki o gün yaşamınızı ışıdatabilecekken, ağırbaşlı bir sadeliğe karar vermekle muhtemel bir tanışıklığı tepersiniz. Belki yemediğiniz musakka İzmir köfteden daha lezzetlidir. Ya da öbür kanaldaki film o anki ruh halinize daha uygundur. Ama yaşam vazgeçtiğiniz şeye ilişkin ipucu vermez. Geri dönüp o günün gökkuşağı desenli bir elbiseyle yasama şansımız yoktur. Bu seçim oyununda vazgeçtiğiniz şey seçtiğinizden daha değerliyse pişmanlık kaçınılmazdır.

Ama neyin değerli olduğunun kararı yine de size aittir. Ve vazgeçtiğiniz şey bazen bir saray, bazen şöhret sahnesinin parlıtlı neonları da olsa, çoğu zaman gözünüz hiç arkada kalmaz. Çünkü duvarlarına sevdiğinizin kokusu sinmiş bir ev ya da sevdiğiniz insanla paylaşamadığımız bir saray, sizin için borsada kolay feda edilebilir değerlerdendir. Hayata bir başka gözle bakmayı öğrendiyerseniz, bu seçimde kazandıklarımı sananlara yalnızca acıyarak gülümseriz.'

Yazı, insanların irade ve sorumluluk duyguları üzerine. Mesajı şu: İnsan iradesiyle bir işi yapmaya ya da yapmamaya karar verir. Verdiği kararın sorumluluğunu alır. Eğer kararı almaktan doğan sorumluluğunun gereğini yerine getiremeyen/ getirmeyen insanlar

**İnsan davranışlarının sonuçları her zaman mükemmel değildir. İnsan, her davranışı için bir bedel öder. Bir işi yapmak için, o birim anda yapabileceğiniz sonsuz işten vazgeçmiş olursunuz. Ya da bir işin iyi tarafını gerçekleştirebilmek için, kötü taraflarına katlanmanız gerekir. Matematik formüllerle söyleyelim: Sonsuz n sayıysa, her yaptığımız şeyin bedeli 'n-1' kadardır. O bedeli ödemeyi göze alamayan, hareketsizliğe mahkum olacaktır.**

çoğalıyorsa, insansızlaşıyoruz demektir biz de. İnsansızlaşmanın egemen olduğu bir toplum düşünmek bile istemem.

İnsan davranışlarının sonuçları her zaman mükemmel değildir. İnsan, her davranışı için bir bedel öder. Bir işi yapmak için, o birim anda yapabileceğiniz sonsuz işten vazgeçmiş olursunuz. Ya da bir işin iyi tarafını gerçekleştirebilmek için, kötü taraflarına katlanmanız gerekir. Matematik formüllerle söyleyelim: Sonsuz n sayıysa, her yaptığımız şeyin bedeli 'n-1' kadardır. O bedeli ödemeyi göze alamayan, hareketsizliğe mahkum olacaktır. Hiçbir zaman kendisini gerçekleştiremeyecektir. Hiçbir zaman potansiyellerinin farkına varamayacaktır. Her zaman yapılanları eleştirecektir. Bu formülü anlamayan kişi, eyleyenleri sevmez. Böyle insanlar, değişime direnir, statükodur. Sonuç, 'değişmeyen tek şey değişimdir', diyen filozofa inat, statüko adına hayatın ve aldığı kararların bedellerini başkalarının ödemesini izleyen bir insanlar topluluğu olacaktır.

O yüzden, en pratik ve aynı zamanda en soyut bilim olmayı başarabilen matematikle aramızı iyi tutalım. 'n-1' formülü hayatın değilse de, değişimin anahtarıdır.